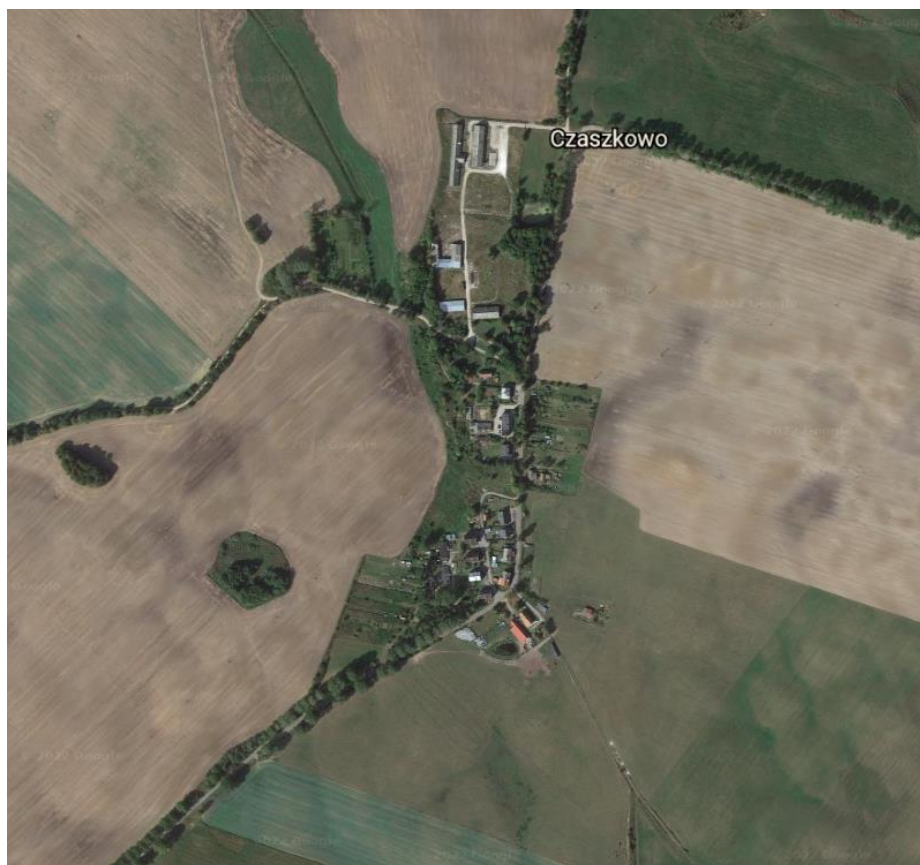

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI CZASZKOWO NA LATA 2022-2028

02/2022

SPIS TREŚCI:

- 1. Wstęp.**
- 2. Ogólna charakterystyka miejscowości.**
- 3. Ocena mocnych i słabych stron (analiza SWOT).**
- 4. Analiza zasobów miejscowości – wizja rozwoju.**
- 5. Planowane przedsięwzięcia i harmonogram realizacji.**
- 6. Wdrożenie i monitorowanie planu.**

1. Wstęp.

Plan Odnowy Miejscowości Czaszkowo na lata 2022-2028 (*dalej: POM*), jest dokumentem strategicznym obejmującym swym zakresem jedną miejscowość. Opracowanie koncentruje się na prostych, lokalnych przedsięwzięciach, które prowadzić mają do poprawy standardu i jakości życia mieszkańców. Plan może stanowić uzupełnienie strategii rozwoju gminy, który zazwyczaj koncentruje się na zagadnieniach infrastrukturalnych i gospodarczych.

POM powstał w wyniku dyskusji i wymiany poglądów między mieszkańcami, radą sołecką i pracownikami Urzędu Gminy. Uzyskane informacje umożliwiły sporządzenie dokumentu, który pozwala w sposób zaplanowany rozwijać miejscowość. Posiadanie tego rodzaju dokumenty to również szansa na skorzystanie z zewnętrznych źródeł finansowania. Obowiązek opracowania Planu wynika m.in. z wytycznych konkursu „*Aktywna wieś Warmii, Mazur i Powiśla*”.

2. Ogólna charakterystyka miejscowości.

Czaszkowo to osada położona w powiecie mrągowskim, w Gminie Piecki. Oddalona jest około 4 km od Piecek i około 18 km od Mrągowa. Na dzień 31 grudnia 2021 wieś liczyła 153 mieszkańców. Analizując strukturę wieku ludności miejscowości, wyróżniono jej 3 podstawowe kategorie, istotne z punktu widzenia rynku pracy i zasobów siły roboczej:

- a) 31 osób w wieku przedprodukcyjnym tj. w wieku 0 - 17 lat,
- b) 96 osób w wieku produkcyjnym tj. 18 – 59 lata,
- c) 26 osób w wieku poprodukcyjnym tj. 60 i więcej.

Infrastruktura techniczna:

Najważniejszą rolę w powiązaniach komunikacyjnych miejscowości z terenami sąsiednimi pełni droga powiatowa o nr 1769N, która przebiega od skrzyżowania z drogą krajową nr 59 (w Pieckach), przez Czaszkowo w kierunku wsi Goleń.

Miejscowość jest zwodociągowana i skanalizowana. Ścieki odprowadzane są za pomocą sieci kanalizacyjnej do oczyszczalni ścieków zlokalizowanej w Pieckach.

Rys historyczny:

W starożytności leżące w Czaszkowie jezioro Nidajno było miejscem kultu, w którym deponowano broń i kosztowności, w tym także obiekty pochodzące ze znacznie oddalonych regionów (np. Izraela). W 1552 r. książę Albrecht nadał Michałowi von Eysack, staroście z Szestna, 44,5 włóki lasu oraz przekazał dochody z 30 włók ziemskich w Goleni. Gdy zmarł Michał von Eysack, w 1565 książę Albrecht tę samą liczbę włók nadał na prawie magdeburskim Andrzejowi Langheim i Mikołajowi Lega. Na tym obszarze (na tych włókach) powstały dwie wsie: Czaszkowo oraz Lega (zwana później Krzywym Rogiem). Od 1565 r. wieś była w posiadaniu rodu von der Groeben, jej właścicielem był także Otto von der Groeben. W 1785 r. na wieś Czaszkowo składał się dwór i wieś chłopska. Łącznie w Czaszkowie było w tym czasie 36 domów. W 1818 r. we wsi była jednoklasowa szkoła z 31 uczącymi się dziećmi. W 1838 r. we wsi były 22 gospodarstwa domowe i 140 mieszkańców. W 1904 r. do dworu należały 22 włóki. W 1935 r. w tutejszej szkole uczyło się 46 uczniów. W 1938 r., w ramach akcji germanizacyjnej, zmieniono urzędową nazwę wsi z *Zatzkowen* na *Eisenack*. W 1939 r. Czaszkowo było samodzielną gminą i mieszkało we wsi 234 osoby. Po 1945 r. w Czaszkowie był PGR.

Źródło: Mrągowo. Z dziejów miasta i powiatu. Pojezierze, Olsztyn, 1975.

Odkrycie archeologiczne:

W przypadku czaszkowskiego stanowiska nie można mówić o jego jednorazowym odkryciu. Bliższe realiom będzie stwierdzenie, że był to raczej proces w różnym stopniu związanych ze sobą wydarzeń. (...) Znaleźiska z czaszkowskiego bagna tworzą unikatowy w północnoeuropejskim Barbaricum zestaw ozdób. Jakość wykonania i stylistyka złotych okuć mieczowych wskazują, że przedmioty te powstały w kręgu cywilizacji śródziemnomorskiej, prawdopodobnie na obszarze Cesarstwa Wschodniorzymskiego (wczesnego Bizancjum). Bardziej problematyczną kwestią jest proveniencja elementów paradnego pasa, w których dostrzec można zarówno inspirację późnorzymską sztuką zdobniczą, jak i nawiązania do elitarnych wyrobów z warsztatów germańskich, sarmackich a nawet sasanidzkich. Z aplikacjami pasa stylistycznie wiąże się też jedno z najbardziej niezwykłych znalezisk z Czaszkowa: srebrna złożona figurka sępa, pierwotnie osadzona na żelaznej tulei. Uzasadnione wydaje się łączenie jej z oznaką sprawowanej funkcji lub godności – przywódczej, militarnej lub religijnej. Taka złożoność wątków stylistycznych jest świadectwem wyraźnego synkretyzmu kulturowego i może być jednym z efektów koegzystencji ludów germańskich, koczowniczych i irańskich na styku z Cesarstwem Rzymskim (Bizancjum). Wskazując w ten sposób obszar proveniencji elitarniej części zabytków trzeba jednak stwierdzić, iż nie jest jasne w jakich okolicznościach zestaw ten trafił na Mazury, gdzie został następnie złożony w wodach jeziora. Mógł to być zarówno łup wojenny, jak też dyplomatyczny podarunek dla lokalnego przywódcy, jednak w tej kwestii na razie skazani jesteśmy na domysły.

Źródło: „Jezioro Nidajno koło Czaszkowa na Mazurach: niezwykle miejsce kultu z okresu późnej starożytności”, Tomasz Nowakiewicz, Aleksandra Rzeszotarska-Nowakiewicz
<https://www.it.mragowo.pl/media/art/2238/file/Jezioro%20Nidajno%20ko%20C5%82o%20Czaszkowa.pdf>

3. Ocena mocnych i słabych stron (analiza SWOT)

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> korzystne usytuowanie: bliskość największej miejscowości gminy (obiekty użyteczności publicznej) droga powiatowa przebiegająca przez miejscowość wieś jest zwodociągowana i skanalizowana bliskość odkryć archeologicznych (ciekawa przeszłość obszaru) przewaga osób w wieku produkcyjnym 	<ul style="list-style-type: none"> stan infrastruktury drogowej (powiatowej i gminnej), brak ścieżek pieszo-rowerowych łączących z Pieckami tereny publiczne nie w pełni zagospodarowane wyludnianie miejscowości estetyka wsi
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> poprawa estetyki i wizerunku wsi polepszenie warunków życia na wsi aktywizacja mieszkańców wykorzystanie istniejących zasobów pobudzenie troski o własne otoczenie, środowisko rozwój nowych form działalności gospodarczej 	<ul style="list-style-type: none"> wzrastające koszty utrzymania, zatrudnienia itp. rozwój niepożądanych zachowań społecznych zniechęcenie, niska motywacja do działania

Tempo rozwoju społeczno-gospodarczego wsi będzie zależało od umiejętności zarówno samorządu lokalnego, jak i społeczności lokalnej. W oparciu o dokonaną analizę SWOT wyróżniono najistotniejsze elementy pro-rozwojowe oraz bariery rozwoju, zarówno w sferze społecznej jak i gospodarczej.

4. Analiza zasobów miejscowości – wizja rozwoju

DIAGNOZA AKTUALNEJ SYTUACJI		WIZJA STANU DOCELOWEGO	
Co wyróżnia wieś?	- ciekawa historia - położenie miejscowości	Co ma wyróżniać wieś?	- zadbane przestrzeń publiczną - promocja miejscowości
Jakie pełni funkcje?	- rolnicza	Jakie powinna pełnić funkcje?	- rolnicza, - mieszkaniowa, - turystyczna
Kim są mieszkańcy?	- pracownicy, - emeryci, - renciści, - rolnicy, - uczniowie	Kim mają być mieszkańcy?	- pracownicy, - emeryci, - renciści, - rolnicy, - uczniowie, - nowi mieszkańcy,

			którzy centrum życiowe zlokalizują w Czaszkowie
Co daje utrzymanie?	- rolnictwo, - zatrudnienie w sektorze prywatnym, - emerytury, renty, zasiłki dla bezrobotnych	Co powinno dawać utrzymanie?	- agroturystyka, - rolnictwo - działalność gospodarcza
Jak zorganizowani są mieszkańcy wsi?	- Rada Sołecka - Grupa Odnowy Wsi	W jaki sposób powinna być zorganizowana wieś oraz mieszkańcy?	- większa liczba osób zaangażowanych w życie wsi, biorących udział w zebraniach sołeckich, - powstanie Koła Gospodyń Wiejskich lub innych organizacji pozarządowych wspierających rozwój wsi, - tworzenie grup sportowych
Sposoby rozwiązywania problemów?	- zebrania wiejskie, - indywidualne interwencje w Urzędzie Gminy, - zaangażowanie sołtysa, radnych	W jaki sposób powinny być rozwiązywane problemy?	- zebrania wiejskie z udziałem władz gminnych, - sondaż wśród mieszkańców, - internetowe platformy komunikacji
Jak wygląda wieś?	- głównie stare, wielorodzinne budynki (po byłym PGR), - droga przez wieś w złym stanie technicznym, - tereny będące własnością Skarbu Państwa są zaniedbane	Jak powinna wyglądać wieś?	- estetyczna, - zadbane posesje, - zagospodarowana przestrzeń publiczna, - powstanie nowych gospodarstw agroturystycznych
Jaki jest stan środowiska wsi?	- istniejąca sieć wodociągowa i kanalizacyjna, - część budynków pokrytych azbestem	Jaki powinien być stan środowiska?	- wykorzystanie walorów otoczenia, - dbanie o czystość miejscowości, - usunięcie azbestu

Jakie jest rolnictwo?	- grunty w dyspozycji wielkoobszarowych gospodarstw (z siedzibą w innych miejscowościach), - niewielu małych gospodarstw rolnych	Jakie powinno być rolnictwo?	- ekologiczne, rodzinne - zmodernizowane oraz innowacyjne, - dochodowe, - nie pogarszające stanu otoczenia wsi
Jakie są powiązania komunikacyjne?	- autobus szkolny, - istniejąca komunikacja publiczna, - transport własny	Jakie powinny być powiązania komunikacyjne?	- regularne połączenia autobusowe do pobliskiego miasta oraz miejscowości gminnych
Co proponujemy dzieciom oraz młodzieży?	- zabawy na zagospodarowanym terenie zielonym	Co zaproponujemy dzieciom oraz młodzieży?	- organizację imprez plenerowych, - zagospodarowana przestrzeń (boisko, plac zabaw), - zorganizowanie czasu wolnego w okresie wakacji (GOK PEGAZ, GOPS)

Cele i zadania określone w Planie Odnowy Miejscowości są wewnętrznie zgodne, a ich osiągnięcie i realizacja nie powoduje negatywnych skutków dla osiągnięcia celów i realizacji zadań strategii wyższego rzędu.

W celu stworzenia zbioru inwestycji zadań, jakie należy przeprowadzić w okresie krótkoterminowym i perspektywicznym na terenie miejscowości, posłużono się przede wszystkim sugestiami mieszkańców oraz wynikami analizy SWOT.

5. Planowane przedsięwzięcia i harmonogram realizacji

Poniżej zostały przedstawione zadania inwestycyjne oraz przedsięwzięcia aktywizujące społeczność lokalną na lata 2022 – 2028 w kolejności wynikającej z przyjętych celów (priorytetów) rozwoju miejscowości. Zadania te jednocześnie realizują poszczególne cele i stanowią ich uszczegółowienie. Zadania zostały zaproponowane przez mieszkańców, którzy stwierdzili, że realizacja tych zadań może pozytywnie wpłynąć na zrównoważony rozwój miejscowości.

Opis każdego zadania zawiera nazwę, cel, przeznaczenie, szacunkowy koszt i harmonogram realizacji. Niektóre ze składowych tego opisu (szacunkowy koszt, harmonogram) w trakcie okresu realizacji niniejszego Planu Odnowy Miejscowości mogą ulec zmianie. Wynika to

z sytuacji na rynku, możliwości pozyskania środków zewnętrznych oraz innych aspektów, na które mieszkańcy wsi nie mają wpływu.

Zagospodarowanie terenu publicznego

Stworzenie w centrum wsi terenu publicznego, przyjaznego mieszkańcom i turystom, poprzez zagospodarowanie m.in. działki nr 892/14 (będąca w zasobie Skarbu Państwa), obręb Piecki. Działka wymaga wykonania podstawowych prac przygotowawczych (roboty ziemne, profilowanie). Nowoutworzona przestrzeń będzie wyposażona w wiatę służącą spotykaniu mieszkańców (we wsi nie ma świetlicy), w elementy placu zabaw, elementy małej architektury (ławki, kosze na śmieci), w tablice informacyjne i edukacyjne, które nawiązywać będą m.in. do ciekawostek historycznych związanych z obszarem miejscowości. Zaplanowano rabaty kwiatowe z roślinnością miododajną, nasadzenia traw, krzewów i drzew. Przestrzeń uzupełni wykonane miejsce na ognisko oraz ogrodzenie. Zagospodarowany teren przyczyni się do lepszego rozwoju publicznej infrastruktury oraz znacznie wpłynie na integrację lokalnej społeczności.

Koszt szacunkowy inwestycji – 100 000 zł

Mapa poglądowa – działka nr 892/14, Ob. Piecki

Modernizacja boiska piłkarskiego

Planuje się uzupełnienie istniejącego boiska o elementy małej infrastruktury - ławki, kosze na śmieci, stojak na rowery. Ponadto wykonane zostanie zejście prowadzące do boiska.

Koszt szacunkowy inwestycji - 40 000 zł

Wymiana oświetlenia na energooszczędne

Planuje się wymienić istniejące oprawy oświetlenia ulicznego na energooszczędne – LED.

Koszt szacunkowy inwestycji - 30 000 zł

Przebudowa i remonty dróg gminnych, wykonanie miejsc parkingowych

Planuje się przebudować drogi wewnętrzne (obszar osiedla miejscowości). Ponadto w przyszłości celem poprawy infrastruktury komunikacyjnej planuje się dalsze remonty dróg zlokalizowanych na obszarze Czaszkowa oraz wykonanie miejsc parkingowych.

Koszt szacunkowy inwestycji – 700 000 zł

Wymiana wiaty przystankowej

Planuje się wymianę istniejącej wiaty przystankowej na nową, przestronną.

Koszt szacunkowy inwestycji - 20 000 zł

Harmonogram wdrażania planu

Zadania	Czas realizacji						
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Zagospodarowanie przestrzeni publicznej	X	X	X			X	
Modernizacja boiska piłkarskiego			X				
Wymiana oświetlenia na energooszczędne		X					
Przebudowa i remonty dróg gminnych, wykonanie miejsc parkingowych	X		X		X		X
Wymiana wiaty przystankowej		X					

6. Wdrożenie i monitorowanie planu

Wdrożenie Planu Odnowy Miejscowości rozpoczęło się poprzez przyjęcie dokumentu na Zebraniu Wiejskim Sołectwa Piecki, a następnie zatwierdzenie go uchwałą Rady Gminy Piecki. Monitorowanie każdego przedsięwzięcia, czyli dbanie o prawidłowy jego przebieg przez cały czas trwania polega na systematycznym zbieraniu, zestawianiu i ocenie informacji rzeczowych i finansowych w postaci ustalonych wskaźników, które opisują jego postęp i efekty. W monitorowaniu biorą udział wszystkie podmioty oraz komórki organizacyjne Urzędu Gminy Piecki zaangażowane we wdrażanie Planu Odnowy Miejscowości Czaszkowo, a także Sołtysa Sołectwa Piecki.